

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

התחדשות

עניני דיומא

לקראת ימי הפורים הממששיים ובאים, ניתן להאזין במערכת השמע 'אוצרות ברסלב' במדור 'עניני דיומא' – למגוון רחב של שיעורים בנושאי פורים: השמחה, מצוות היום, משתה היין ומחייית עמלק. להאזנה – חייגו 02:9950000. לאחר בחירת השפה, הקישו: 1-5-6.

ניסופים לשבת

זה שמו של הדיסק החדש שמעורר כיסופים לשבת, ובו זמירות ליל שבת, לפי הנוסח המקובל בברסלב מדורי דורות. הזמירות מוגשות בהן ובנעימות, על ידי ר' יוסף קרדונר, בליווי מוזיקלי מרגש. רבינו "היה מזהיר ומוכיח אותנו... לומר זמירות שבת. וגם הוא בעצמו... כל ימיו היה מזמר זמירות הרבה בכל שבת ושבת..." (ליקוטי מוהר"ו ח"ב קד).

שמחת פורים עם פירורים...

התפילה שלו התנהלה בעצלתיים, אין לו כוח, הוא עייף, החובות מסובבים אותו מכל צד ומוסיפים לתחושתו המרה; הוא חש עצמו טרוד ונרדף, אין לו כמעט רגע לנשום, איך הוא יכול להתרומם בתפילה! המגילה שהתנגנה מפי הקורא חלפה ליד אוזניו, הוא כל כך רוצה לטעום כאן איזה טעם רוחני, אך ללא הצלחה. הוא נזכר בשנים הטובות, עת היה מתכוון לפורים במצב רוח מרומם, בהרגשה נעלה, התפילה נבעה אז מעמקי נפשו, המגילה הייתה מעוררת בו רגשי קודש, השמחה פרצה גבולות.

...ועכשיו, הכול יבש, הכול נדמה לו כמעמסה, ההוצאות למשלוחי המנות, מתנות לאביזנים וסעודת פורים – מכבידים עליו. גם היום שומע קריאת מגילה ומקיים את כל מצוות היום, אך מה רב ההבדל!

בעת קריאת פרשת 'זכור' חלף בו הרהור נוגה: 'אכן אני יודע היטב את אשר עשה לי עמלק, הוא קטרע עלי – וכך הפכתי לבעל-חוב חסר-מנוחה; הוא עשק ממני את כל הרגשות הקדושות ונותרתי כאבן. האח, מי ייתן ואינצל מיקליפת עמלק! ואשוב להיות איש חי. בינתיים אין לי הרבה מה לעשות! – – –'

הוא לא מרגיש היאך נלכד במלכודת. אם רק היה מבין את טעותו המרה, כי אז היה נחלץ להלחם ולהציל את עצמו.

נדמה לו שעמלק נלחם נגדו רק אי אז כאשר הפך אותו לבעל חוב וטרוד, או כאשר נטל ממנו את ההרגשות הנעלות – אבל לאמיתו של דבר, המלחמה האמיתית נטושה דווקא כאן ועכשיו, כשהוא חלש, נחשל, כשהוא

מחוץ למחנה הקדושה ומוטל חלוש ורפה כוח, כאשר רק פירורים דקים נשארו לו מעבודת ה'.

קשה להאמין, אך כל מלחמתו של עמלק מכוונת רק למצבי חולשה שכאלה, או דווקא אז הוא מגיע וגורם לאדם לפרש את המציאות כיאוש אחד גדול.

כך היה במדבר, כאשר ההנהגה הרחומה עם ישראל הוסתרה לרגע, האב הרחום מנע מבניו מים לפי שעה; הוא ביקש לנסותם אם ירהרו אחר מידותיו, ואז – בעיצומה של ההסתרה – הופיע עמלק וגרם לבני ישראל לחשוב שה' נמש אותם ושאינו לו חפץ בהם, בהיותם חוטאים ונחותי ערך.

כך גם בזמנו של אחשוורוש. בני ישראל היו אז בגלות עקב עוונותיהם, ודווקא אז – בעת ריחוק – שב אותו צורר לגרום להם לחשוב ששוב אין תקוות הגאולה קיימת עוד, וכי הם רשאים ללכת וליהנות מסעודת הרשע, דבר שהביא עליהם גזירת כלייה.

זוהי מלחמה מרושעת ומחושבת היטב, המתנהלת על ידי עמלק ללא הפסקה; הוא ממתין לרגע בו האדם נופל נפילה רוחנית כלשהי או שהוא טרוד ואינו מיושב בדעתו – ומיד הוא מופיע ומשכנע אותו לינוח את כל מה שעדיין אפשר לחטוף.

כן, הוא מזלזל בפירורים הדקים, בפירווי המחשבות הטובות שעדיין יכול האדם לחשוב, בפירווי מילים של תפילה שהאדם בכל זאת יכול עדיין לכוון בהם – וכך הוא מנצח את האדם.

'פורים' – אומר רבי נתן – מלשון 'פירורים'. חג זה, שמיועד לנצח את עמלק, בא ללמד ולהשריש את אשר הצדיקים עמלים להקנות לנו: שמצבי חולשה וירידה הינם מצבים חשובים ומכריעים ביותר. העמידה האיתנה בזמנים אלו – מכריעה את המלחמה לטובתנו. אם רק נלמד לשמוח כהוגן עם אותם פירורים ולהעריך אותן נקודות קטנות שעמלק כה מזלזל בהן – ננצח אותן.

כל ריקוד וכל ניסיון לשמוח עם אותן נקודות טובות – מרוצץ את ראש הנחש; כל התאמצות לייקר את מילות התפילה, על אף שהן כה כתותים ומעוכים – גורמת מפלה לאוייב; כל ניסיון לגרש את העצבות והעצלות המכבידים על הלב – שוברים את כוח הרע.

גם בדיחה פורימית ותנועות של השתטות או השתכרות – שמכוונים לגירוש העצבות ולהשראת שמחה על אותם פירורים קטנטנים – הורסים את מערכות המלחמה של עמלק ומוציאים את השכינה מגלותה (ליקוטי הלכות, נפילת אפים ד-ה).

הבה נזכור את אשר עשה לנו עמלק. אסור לנו להסיח את הדעת מהמוקד שאליו מכוונים חיצו מלחמתו; כל נשכח שדווקא בעת שבידינו רק פירורים קטנים, אסור לנו לזלזל בהם. אדרבה, נגדיל את השמחה בהם ככל יכולתנו; נשמור עליהם מכל משמר – ובכך נתחיל התחלה חדשה לקבלת התורה מאהבה.

(עפ"י ליקוטי הלכות, תפלת המנחה ז-כא)

חוקי. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ו	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	אדר יג	א:	רסג	ה"א	טו
א	יד	ב.	רסד	ה"ב	טז
ב	טז	ג:	רסה	ה"ג	יז
ג	יז	ד:	רסו	ה"ד	יח
ד	יח	ה:	רסז	ה"ה	יט
ה	יט	ו:	רסח	ה"ו	כ
ו	כ	ז:	רסט	ה"ז	כא

יום של הפצה

יב באדר

לעיי"נ זעלדא צביה בת ר' יעקב טוקצינסקי

יח באדר

להצלחת ר' גרשון מאנים בן ליבא לאה

אוצרות
ברסלב
02-9950000
Tel. 1-718-8552121

ת.ד. 50617 בית משם
טל' במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066
ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

הפצה למנויים ובתי כנסיות: 057-3100646
הנצחה, תרומות ופרסום: 057-3100693

פורים שמה באמת!

אך מה נעשה אנו, הנמצאים בעולם הזה, עם כל השאלות הללו?

נמשיך לעיין במאמר: "מחמת שאור השכל גדול מאוד, אי אפשר לזכות אליו כי אם על ידי בחינת מלכות".

השכל האלוקי הזה הוא באמת גבוה ועמוק מאוד. מי הוא זה שיוכל להבין את דרכי ה' אבל יש עצה: 'מלכות'.

האמונה מכונה בספרים הקדושים 'מלכות'. גם מי שאינו מבין את החוכמה שעומדת מאחורי חוקיו של המלך, יוכל ליהנות ממנה, אם יציית לו בנאמנות.

גם אנחנו, שאיננו מכינים את החכמה והשכל העמוקים הטמונים בהנהגה האלוקית, אם נאמין באמונה שלמה שכל מעשה, כל התרחשות וכל מצב הם חלק מתוכנית אלוקית נפלאה ומחושבת להעניק לכלל ולפרט את האפשרות הטובה ביותר לזכות לאושר האמיתי לנצח נצחים – נגיע למצב שבו גם נרגיש את האמת הזו בהרגשה ברורה וחזקה, ונוכל לשמוח ולהיות מלאי הודיה ואושר ממש. ממש כאילו היינו מכינים זאת.

מצאנו איפוא את הדרך כיצד ניתן להיות בשמחה תמיד, ובפרט בימי הפורים שבהם מתחזקת האמונה בהשגחה הפרטית, כפי שרואים בסידור המופלא של המאורעות המופיעים במגילה.

ידי אותו הדבר, כי השכל הוא אור גדול".

בכל פרט ופרט בבריאה טמונה חוכמה עצומה, חוכמה גשמית נפלאה, כידוע לכל מתבונן, אבל בעיקר חכמה אלוקית שיש בכל נברא ועל ידה אפשר להכיר את ה' ולהתקרב אליו.

דבר זה נכון הן לעניין הנבראים עצמם, והן לעניין ההתרחשויות שעוברות עליהם; כל אירוע, בלי יוצא מן הכלל, הוא חלק מתוכנית אלוקית, שנועדה לתקן עולם במלכות ש-ד-י ולהביא את הבריאה למטרתה הנצחית.

האה, הלוואי והיינו זוכים להכרה הזו, להבנה הזו, אתם בודאי נאנחים, אילו היינו רואים כיצד כל ההתרחשויות הנעימות יותר והנעימות פחות אכן מביאות את העולם כולו ואותנו, לטוב הנצחי – בודאי היינו שמחים באמת. אבל מה נעשה שהכול בשבילנו רק בגדר דיבורים, והכול נראה לנו חשוך וקודר?

מסופר על תלמידו של הרמב"ן, שלפני פטירתו מסר לו רבו שמות וייחודים, כדי שנשמתו תוכל לעלות לעולמות טמירים ולשאל מדוע המשיח מתעכב, מדוע יש כל כך הרבה צרות וכו'.

לאחר פטירתו נראה התלמיד לרבו בחלום ואמר לו: "אני לא יכול להסביר לך, אבל כשהגעתי לשם – כל השאלות נמוגו".

"איש הישראלי צריך תמיד להסתכל בהשכל שיש בכל דבר... כדי שיאיר לו השכל שיש בכל דבר להתקרב לה' יתברך על ידי אותו הדבר.

"כי השכל הוא אור גדול ומאיר לו בכל דרכיו, אך מחמת שאור השכל גדול מאוד, אי אפשר לזכות אליו כי אם על ידי בחינת מלכות".

(ליקוטי מוה"ן ח"א א)

אם כבר אינך נער צעיר הצהלה לשמע המילה 'פורים' – אתה בוודאי תמך: איך אפשר כל כך לשמוח? כל כך הרבה צרות ובעיות יש לעם ישראל – אויבים מבית ומחוץ, בארץ ובתפוצות, בגשמיות וברוחניות; התבוללות, מיתון, פיגועים, מחלות, והרשימה לצערנו עדיין ארוכה.

גם במישור האישי, אף אחד לא מלקק דבש; דאגות וטרדות שונות ומשונות מקיפות כל אחד מאיתנו, בעיקר בעבודת ה' – האם אנחנו אכן ממלאים את חובתנו בעולם כראוי?

נכון, אי אפשר 'לסחוב' כל הזמן את כל הצרות על הגב, מוכרחים קצת לשכוח, להתאוורר, לשמוח, כדי להמשיך לחיות, אבל מכאן ועד לשמחת פורים, שמחה אמיתית ולבבית – עדיין רחוקה הדרך.

נתבונן במאמר שלנו: "איש הישראלי צריך תמיד להסתכל בהשכל של כל דבר... כדי שיאיר לו... להתקרב לה' יתברך על

רבי נחמן מטשערין – תלמיד מוהרנ"ת

כשמסר רבי אברהם את הדברים לסבו, הראה לנכדו גיליונות שלמים עם שאלות ותשובות בהלכה שאותן כתב, ואמר לו: "האמן לי, ביכולתי לחבר ספרי שו"ת, אבל אין עסקי בזה; מכין אני תשובות מסוג אחר – לשאלות שישאלו את האדם לאחר רדתו לקבר" – --

בשלושת שנותיו האחרונות היה משותק בכל גופו, ולמרות זאת, בהתקרב ראש-השנה ביקש מבניו שייקחוהו לאומן, כשהוא מזכיר את דברי הגמרא המובאים בתורה ד בליקוטי מוהר"ן ח"א: "ושדיהו לגודא" – השליכו אותו לצדיק!

בערב פורים תרנ"ד ביקש מנכדו רבי אברהם שטרנהרץ שילמד לפניו את התורה "דרשו ה' ועונו" (שם לו) ותוך כדי הלימוד נסתלקה נשמתו לשמי מרומים.

לפרוץ דרך חדשה?
פורים זו ההזדמנות!

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"ב עד)

כשנסתלק רבה של טשערין, רבי שמואל יצחק, מתלמידי רבינו, היה רבי נחמן אברך בשנות העשרים. החסידים בטשערין פנו אליו בבקשה שיבוא לכהן כרב במקומו, אולם הוא סרב בתוקף. אמו, בידועה את מצבו החומרי הקשה, ביקשה מרבי נפתלי תלמיד רבינו לדבר על לב בנה שיסכים לקבל את הרבנות. כששאל אותו רבי נפתלי לסיבת סירובו, ענה: "חשקה נפשי בתורה ובעבודה, ואיני חפץ לשאת עלי עול של קהילה".

השיב לו רבי נפתלי: "כל שעליך לעשות הוא, לשבת וללמוד כהרגלך, ואם יבוא אדם וישאלך שאלה בהלכה שתדע להשיב עליה – מדוע שלא תשיב לו?"

רבי נחמן ניאות לדבריו, אך תנאי התנה עם אנשי עירו, כי יצרפו אליו מורה-צדק שיענה לשאלות יומיומיות, ורק שאלות מורכבות יופנו אליו. כמו כן לא יערך סידור גט בלעדיו. מלבד זאת, בכל כיבוד שהוא, כסידור קידושין וכדומה, יובד המורה-צדק.

מאז, כיהן כרבה של טשערין במשך ארבעים שנה ויותר, כשבכך הוא ממשיך שושלת של חמישה עשר דורות של מורי הוראה בישראל.

למרות גאונותו העצומה, נהג בפשיטות רבה, וכאשר רצו לכבדו בכיבודים שונים בבואו לאומן לראש-השנה, סרב באומרו: "את הרבנות – השארתי בטשערין". הוא גדר את עצמו שלא לפסוק הלכות בהיותו מחוץ לעירו.

תשע שנים חלפו מאז נישואי רבי צבי אריה – בנו של רבי אהרן מברסלב תלמיד רבינו – עם בתו של רבי חיים שרה'ס, אף הוא תלמיד רבינו – ועדיין לא נפקדו בבנים.

בצר לה, באה וזגתו בבכיה לפני מוהרנ"ת, והוא הבטיחה כי קרובה ישועתם לבוא.

ואכן, בשנת תקפ"ה, זמן קצר בטרם מלאו עשר שנים לנישואיהם, נולד להם בן, ונקרא שמו 'נחמן' – על שם רבינו הקדוש.

מילדותו ניכרו בו כוחות התמדה וזיכרון בלתי מצויים, ויומם ולילה לא מש מאהלה של תורה.

בהיותו כבן עשר, הגיע באחד הימים לבית הכנסת, מוכר ספרים, עם סחורתו. עיין הנער באחד מספרי השו"ת מהחל ועד כלה. אחר שאל את המוכר למחירו. המוכר שנבק, גבוה היה מיכולתו, והוא ביקש מהמוכר להוילו, בהוספו: הרי בלאו הכי הספר כבר אצור בזיכרוני... המוכר לעג לרבי הנער הצעיר, ואו, לתדהמתו, החל העלם חוזר בעל-פה על תשובה הלכתית ארוכה מהספר, שהתפרסה על פני המשעשה דפים, בלי לדלג על שום פרט.

כשהגיעו הדברים לאוזני אביו רבי צבי אריה, רבה של ברסלב, גזר עליו שלא לחזור על הדבר, מוחשש עין הרע.

בין השנים תקצ"ו-תקצ"ח, שהה מוהרנ"ת בנימירוב, בעקבות גירושו מברסלב על ידי השלטונות. באותה תקופה נהג רבי צבי אריה לשלוח את שני בניו: נחמן, בן האחת עשרה, ואחיו הצעיר חיים – לנמירוב, על מנת שיקבלו תורה ודעת מפי מוהרנ"ת.

כך זכו השניים לצמח בצילו של האשל הגדול, והיו לגדולים בתורה ויראה.

כל הפושט יד נותנים לו...

מאיר, והחל צועק ממועמי לבו: "צרות לבבי הרחיבו, ממצוקותי הוציאני" – – –
 ורבי מאיר מעודד אותו שוב ושוב: "אכן כך, כשרע וזר, צועקים מעומקא דליבא!" והכפרי בתום לבו, עומד בתוך המעגל וצועק וצועק, עד שניחר גרונו.

ימים אחדים חלפו מאז אותה סעודת פורים.

לילה אחד, בשעה מאוחרת, שומע הכפרי נקישות על דלת ביתו. כשניגש ופתח, ראה מולו יהודי נכבד שלפי מראהו נראה גביר בעמיו. הלה ביקש: "אנא ממך יהודי יקר, תעיתי בדרכי. שמא אוכל למצוא בביתך מנוחה, ומאכל להשיב נפשי?"

שמח בעל הבית שמחה גדולה במצווה שזנדמנה לו, והכניסו במאור פנים לביתו.

בתו צביה מיהרה להכין לאורח מאכל, והניחתו לפניו על השולחן.

לאחר שאכל האורח ושב, נח מעט. בטרם המשיך בדרכו, פנה אל בעל-הבית ואמר לו: "רואה אני כי בביתך בת שהגיעה לפרקה. אף אני, בן לי שבגר זה מכבר; שמא רצונך שנשדך ביניהם?" אחר הוסיף:

"מידותיה הנאצלות של בתך – ישרו בעיני. אולי מן השמיים נודמנתי הנה?"

"קודם כל דבר, השיב המארח, "עלי לשאול את פיו של רבי מאיר מטפליך".

הדבר יצא מפיו, ופני האורח אורו, הוא קרא בהתלהבות: "רבי מאיר? הלא ידידי הטוב הוא, שנינו מחסידי ברסלב אנו, בודאי יסמוך ידו על השידוך!"

השניים נסעו לטפליך, ובברכתו והמלצתו של רבי מאיר נערכו התנאים ביניהם – לשמחתם של החסידים בטפליך, ולשמחת הכפרי, שלא הפסיק להודות לבורא על ששמע לזעקת לבו ביום הפורים הקדוש, והחיש ישועתו.

מכפרי הסביבה. לאחרונה, החל מתקרב אל חבורת חסידי ברסלב ומתחמם באזרם. גם עתה הגיע מביתו המרוחק, כדי לשהות במחיצתם ביום הגדול והקדוש.
 רבי מאיר מביט על אורחו ורואה כי השמחה – ממנו והלאה; עומד הוא בקרן זוית, ולא בלבד שאינו משתתף בשמחה ובריקודים, אלא אף אותות דאגה ועצב ניכרים על פניו.

קורא הוא לעברו: "מדוע הנך עומד מן הצד? בוא ושמח עמנו בשמחת היום!" והכפרי משיב בעיניים עצובות: "אתם, אין לכם 'צביה' על ראשכם, ויכולים הנכם לשמוח. אולם אני, כמה בנות לי בביתי שהגיעו לפרקן, והגדולה שבהן, צביה, בגרה כבר מזמן, ועדיין לא עלה בידי להשיאה. כיצד אוכל לשמוח כשליבי מלא דאגה לעתידה?"

על פני בעל הבית נראו אותות השתתפות בצערו של אורחו, אך הוא ענה לו בתמיהה: "אם נמצא אתה בצרה שכזו, לא מצאת לך עצה אחרת מלבד להיות עצוב? הרי כשנתונים במיצר, צריכים לצעוק מעומק הלב – 'צרות לבבי הרחיבו, ממצוקותי הוציאני!'"

תוך כדי דיבור, נטלו בזרועו והכניסו למעגל הרוקדים...

עמד הכפרי מוקף בחסידים הרוקדים ושרויים בגילופין, ואינם יודעים 'בין ארוך המן לברוך מרדכי'. הפנים בתמימות ובפשיטות גמורה את עצתו של רבי

השמחה בביתו של רבי מאיר טפליך, מתלמידיו רבי נתן – הרקיע שחקים.

יום הפורים אצל חסידי ברסלב הוא יום שכולו דביקות וכיסופין מתוך שמחה בבורא יתברך ובצדיק. שמחה הפורצת מלב מזוכך ומטוהר מאינספור זעקות ואנחות תשובה.

קרוב לחצות היום, לאחר שקיימו את רוב מצוות היום, החלו החסידים בטפליך מקיימים בהידור את דברי חז"ל: 'מחייב איניש לבסומי בפוראי' (מגילה ז ע"ב). כשהם מבוססים ופניהם לזהטות משמחה התקבצו ובאו בזה אחר זה לביתו של אחד מהמיוחדים שבחבורה, רבי מאיר טפליך.

כשפניו קורנות באור יקרות, מקבל רבי מאיר את פני אורחיו-חבריו, ידידים אהובים. הם מדליקים נרות רבים ויושבים בצוותא סביב השולחן למושתה ושמחה, כדת היום.

כטוב לבם ביין, נשמעים מפייהם דברי קודש וקדים, שכן חסידים נלהבים הם, שאהבתם לצדיק ודביקותם בתורתו אינן יודעות גבול; וכאשר נכנס יין ויוצא הסוד, פורצים רצונותיהם וגעגועיהם הקדושים את שערי הלב – החוצה.

לבם נשא את רגליהם, והם קמו ממקומותיהם, נתנו איש ידו ביד רעהו והחלו רוקדים בשמחה עצומה.

בין המתקבצים היה יהודי כפרי, שהתגורר באחד

השבוע לפני...

השבוע לפני 207 שנה

פורים תקס"ג – רבי נתן אצל רבינו הקדוש

כפורים של אותה שנה שהה רבינו הקדוש בעיר מדוודווקה, לקראת חתונת בתו הצדקת מרת שרה – עם החתן רבי יצחק אייזיק, בנו של ר' לייב מדברובנה – שאמורה הייתה להתקיים בראש-חודש ניסן.

רבי נתן שהיה בנמירוב, לא היה יכול לשאת את הרעיון שלא יראה את רבינו תקופה כה ארוכה, והחליט לנסוע למדוודווקה, למרות המרחק העצום מנמירוב (מעל מאתיים קילומטרים).

בדרך פגש את חברו רבי יודל תלמיד רבינו הקדוש, ולאחר מסע מפרך כשבועיים, הם הגיעו ביום 'תענית אסתר' לעת ערב, לפני קריאת המגילה, לכפר המרוחק עשר-עשר מייל מהעיר מדוודווקה.

צער רב הצטערו שלא עלה בידם, על אף רצונם העז, להיות עם רבינו הקדוש בעת קריאת המגילה, אך אנשי הכפר שמחו שמחה גדולה, כי הם השלימו להם מניין...

ר' יודל קרא את המגילה ומיד אחרי כן החל מוהר"ת לחפש אחר עגלון שיסיעו למדוודווקה. עד שאנשי הכפר מצאו בעל-עגלה שמוכן לצאת לדרך בלילה, חלפו שעות ארוכות, והוא הגיע רק אחרי חצות הלילה למדוודווקה.

מוהר"ת החל לסובב אנה ואנה ברחבי העיר, וכשמצא את בית הכנסת הוא היה סגור מבפנים. החל מוהר"ת נוקש על הדלת. – "מי זה הדופק בלילה?" נשמע קול השמש מבפנים.

– "מישהו שבא מדרך רחוקה", השיב מוהר"ת. "אני מחפש את נינו של הבעש"ט שנמצא בעירכם לקראת נישואי בתו". השמש שהיה מקורב לרבינו הקדוש עוד מהתקופה שבה התגורר במדוודווקה, פתח את הדלת ושאל את מוהר"ת לשמו.

– "מדוע זה תשאל לשמי?" הקשה מוהר"ת. השמש התחיל לספר: "אחרי קריאת המגילה, הייתי במחיצת רבינו, עת ישב סמוך לשולחן ואנשים שמחו ורקדו מסביבו. בתוך כך ענה ואמר: 'תלמידי ירושע, ששמו נתן, רוצה וכסף לשמוח איתנו פה, אך הוא יגמור את שמחת הפורים ב'יושן פורים...' הנוכחים לא הבינו את הדברים ולא הרחיבו עוז לשאול אותו לפישרם.

– "שמא שמכס ירושע נתן?"...
 – "שמי נתן", השיב. "יתכן שרבינו מכנה אותי ירושע, כי הוא מתפלל עבורי שה' יושיעני שאנצל מכת החולקים, כשם שמושה רבינו התפלל על ירושע שינצל מעצת המרגלים"...

השמש שהיה עד לרוח הקודש שדברה מתוך גרונו של רבינו הקדוש, הבין כי העומד לפניו אינו אדם גדול, קיבלו בסבר-פנים-יפות והזמינו לביתו. הלך מוהר"ת עמו לביתו, אך סירב לישון וביקש מהשמש שיראה לו את הדרך למקומו, וירד לטבול.

מוהר"ת החליט להתפלל תחילה שחרית ולשמוע מקרא מגילה, ורק לאחר מכן לקבל את פני רבינו הקדוש, מתוך יישוב הדעת. כשהגיע מוהר"ת אל רבינו הקדוש, כבר הסבו לסעודת פורים.

פנה רבינו אל מוהר"ת ואמר לו: "לא הגעת בערב לקריאת המגילה, אך נשמחת הייתה אצלי בעת הקריאה". כיבד אותו במשקה משכר ואמר לו: "הגם שאתה בא מן הדרך ומסתמא לא נחת בלילה, מכל מקום מוטלת עליך מצוות חכמינו: 'מחייב איניש לבסומי בפוראי' ובכך תקיים מצוות מחיית עמלק".

להיחודא

חידה מס' 42

מתוך מאות הפותרים של השאלה שבגיליון הקודם, רק בודדים ענו את התשובה הנכונה. לכן אנו מפרסמים שוב את חידה מס' 42.

בין הפותרים נכונה יוגרל פרס כפול, והוא יעמוד על 100 ₪ זכות קניה בחנות ספרים ברסלב, רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

מהם שלושת הדברים שרבינו אמר עליהם: 'מצווה גדולה'?

שאלה:

מה חלקם של הניגון והשירה בעבודת השם?

תשובת הרב עופר ארז:

חלקו של הניגון בעבודת השם הוא עצום מאוד, הרבה מעבר למה שרגילים לחשוב, ויש לכך מקורות ושורשים חזקים מאד בתנ"ך, במדרשים וכו'. כך גם לשירה, שלעתים קרובות באה יחד עם נגינה.

עבודת הלויים בבית המקדש הייתה בכל יום לשיר ולנגן שירים מיוחדים בכלים מיוחדים. בעת הקרבת קורבן היה לניגון של הלויים משקל רב לעורר את החוטה לתשובה, כך כתוב בספר החינוך (מצווה שפד) שמדגיש כי אין דבר שמעורר את לב האדם כמו ניגון.

מי לנו גדול ממשה רבינו שזנק לשיר לפני ה' כדי שישמע את תפילתו, כך כותב בעל הטורים בפרשת ואתחנן.

יהושע בן נון, כאשר אמר "שמעו בגבעון דום וירח בעמק איילון" (יהושע י, יב) השתמש בשירה – שבכוחה נעה השמש – כאשר הורה לשמש לידום משירתה ועל ידי זה עמדה מלכת, כך כותב שם רש"י.

אלישע הנביא, כאשר רצה להתנבא היה מבקש: "קחו לי מנגן והיה כנגן המנגן ותהי עליו יד ה'" – ששרתה עליו רוח נבואה.

כך אצל שאול המלך, על ידי שדוד המלך ניגן לו בכינור, סרה מעליו הרוח הרעה וחזרה לשרות עליו רוח הקודש.

בכל יום אנו אומרים בברכת ישתבח שאהרי פסוקי דזמרה: "הבוחר בשירי זמרה".

על פי הקבלה, זמרה הוא מלשון לזמור – לחתוך את המקטרגים בעת התפילה. זאת ועוד, התורה מחולקת לאותיות, ניקוד, תגים וטעמים. האדם מחולק לנפש, רוח ונשמה. הנפש היא כנגד האותיות והתגים, שזה בסיס הכתב; הרוח – כנגד הניקוד שמעניק משמעות לכתב; הנשמה – כנגד הטעמים שהם הניגון שמשלימים את הבנת הכתוב. נמצא שהניגון עולה על הכול, שהרי הוא כנגד הנשמה. הסיבה היא, כי הניגון פועל ישירות בנשמה גם ללא מילים.

בישוחות הר"ן (רעג) מצוטט רבינו הקדוש שאמר: "טוב לאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה ניגון, כי ניגון הוא דבר גדול וגבוה מאד מאד, ויש לו כוח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם לה' יתברך. ואפילו מי שאינו יכול לנגן – אף על פי כן, בביתו ובניו לבין עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה ניגון כפי שיוכל לזמר אותו. כי מעלת הניגון – אין לשער".

בליקוטי מוהר"ן (ח"א י) מייעץ רבינו עצה פלאית: כשיש חס ושלום צרות על הכלל או על הפרט – על ידי ריקודים ומחזאות כף-אל-כף נעשית "המתקת דינים" ואז הצרות חולפות ועוברות.

אכן, כשאדם מדוכא וקשה לו לבצע את חובתו בעולמו, ולפעמים קשה לו אפילו לעשות את הדברים ההכרחיים ביותר, אם בבית או בבית הכנסת, אם בחברה או בעבודה – הרי כשהוא שומע איזה ניגון שאהוב עליו, הוא מקבל חיות, התרוממות רוח וחשק לפעול ולהתגבר על כל ההפרעות בעבודת ה'.

הניגון בכוחו לפעול עבור האדם ישועות בכל תחום, כמוכא במדרש-רבה (שמות כג, טו) על הפסוק (שמות טו, ב) "עזי וזימרת י-ה ויהיה לי לישועה" – שעל ידי זמירות וניגונים "היה לי ויהיה לי" ישועה!

"ועשית ציץ זהב טהור ופתחת עליו פתוחי חתם קדש לה" (שמות כח, לו)

כל הבריאה נבראה במאמר ה', ככתוב: בדבר ה' שמים נעשו" (תהילים לג, ו).

בכל פרט בבריאה יש 'אותיות' של מאמר ה' שבהן הוא נברא. באותיות אלו טמונה הקדושה, החוכמה האלוקית, אך זו נסתרת מעין-כול.

אבל אם נסתכל על כל נברא בעין אמונית, נאמין שכל פרט נברא ברצונו יתברך ונשתדל להבין זאת כפי יכולתנו – תתגלה לנו הקדושה הזאת.

הוא שנאמר 'ועשית ציץ' – מלשון הצצה – ההסתכלות שלנו בכל פרט; 'זהב טהור' – כשהסתכלות הזאת תהיה באמונה צרופה – אזי 'זפתחת עליו פתוחי חותם קדש לה' – הקדושה הנעלמת תיפתח ותאיר לנו.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן ח"א, צד)

"ונשא אהרן את משפט בני ישראל על לבו" (שם כח, ל)

בעיה שמטרידה רבים מעובדי ה' היא, כיצד להביא את כל הידיעות החשובות שלהם בתחום הרוחני – לידי ביטוי בהרגשת הלב, באהבת ה', ביראתו, באהבת התורה, באהבת ישראל, שמחה במצוות ועוד, כפי שנצטוונו בפסוק: "וידעת היום והשבות אל לבבך" (דברים ד, ט).

העצה היעוצה לכך היא: משפט. להקדיש זמן לשפיטה עצמית של כל מעשינו – אם נהגנו כראוי אם לאו, כמו כן את כל מעשינו העתידיים, ובכלל – אם דרכנו בחיים אכן רצויה לפני ה'.

שכן, עניינו של המשפט הוא, לפרוט את התודעה המופשטת שלנו – לפרוטות ולתרגם אותה לשפת המעשה.

או אז, כשהידיעות הרוחניות שלנו מוחשיות ומעשיות, הן משפיעות על הלב ומלהיבות אותו.

זה שנאמר: "ונשא... את משפט בני ישראל על לבו" – המשפט מתקן את הלב.

(עפ"י ליקוטי מוהר"ן נט, א-ב)

הרשמה לנסיעת ער"ה ניסן בעיצומה

החלה הרשמה למנון קבוצות הקיץ

ירושלים: רח' בית ישראל 38 בני ברק: רח' רבי עקיבא 62

02-54 10100 (ארצי)

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן מוקד הישועות

1-800-255-522

24 שעות ביממה

להעברת בקשות לתפילה ולהזלזת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן

לישועה והצלחה. לרווח ופריחה. לרפואה ולמקסה לילד. לנחת ושמחת חיים

המפיעים

<p>הר"ר נחמן ניימן הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת החתונה</p> <p>לכבוד דוב בער נ"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר אהרן בצלאל רבינוביץ הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת החתונה</p> <p>לכבוד יהודה נ"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר נחמן שלמה קורמ הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר-מצוה</p> <p>לכבוד דוב בער נ"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר אברהם שלום שישא הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת אירוסי הבת שתחי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>משפחת מרזל הי"ל</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות</p> <p>לע"נ זקנם הרה"ח ר' שלמה בן הר"ר מנחם מנדל צציק זצ"ל</p> <p>נלביע י"ג אדר תשנ"ט</p>	<p>הר"ר נחום מאיר סולרש הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 1000 גליונות</p> <p>לע"נ חמיו</p> <p>הר"ר אליעזר דוב ב"ר שמואל מאיר ז"ל נלביע ט"ו אדר תשנ"ב</p>	<p>רשת כוללים "אורות הנחל" הרב אפרים נחמן שליט"א - יו"ר הכוללים אברכי כולל "עיון ההלכה" תרמו והפיצו 3000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת</p> <p>לראש כולל עיון ההלכה הרב יצחק רונבלט שליט"א מו"ץ הדעה החרדית ירושלים ת"ו</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב</p>
<p>הר"ר ראובן ברמץ הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לע"נ חיה פסיה ע"ה בת ר' אברהם יעקב ברמץ נלביע י"ג אדר</p> <p>ולע"נ מרים ע"ה בת ר' שלמה גמירנד נלביע י"ב אדר</p>	<p>משפחת רונפלד הי"ל</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לע"נ הרה"ח ר' שמואל ב"ד ישעיה הלוי הרוביץ זצ"ל נלביע י"ב אדר תשל"ב תנצב"ה.</p>	<p>הר"ר נחמן גלנט הי"ל</p> <p>תרם והפיץ 500 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הולדת הבת שתחי'</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>תלמידי ישיבת ברסלב בני ברק הי"ל</p> <p>תרמו והפיצו 500 גליונות</p> <p>לחללת המנהל המסור הרה"ח ר' נחמן ברגשין שליט"א</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם להתברך בכל מילי דמיטב</p>	<p>הר"ר חיים טוקצניסקי הי"ל</p> <p>תרמו והפיצו 1000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת הבר-מצוה</p> <p>לכבוד-בנו הלל אברהם נ"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו להם לראות רוב נחת דקדושה</p>	<p>הר"ר יצחק חשין הי"ל - ביתר עילית</p> <p>תרם והפיץ 2000 גליונות</p> <p>לכבוד שמחת החתונה</p> <p>לכבוד אברהם ישעיהו נ"י</p> <p>זכות ההפצה וזיכוי הרבים יעמדו לו לראות רוב נחת דקדושה</p>	